

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

MESEČNA

INFORMACIJA 0

POSLOVANJU BANK

JUNIJ 2016

KRATEK KOMENTAR DOGAJANJA V BANČNEM SEKTORJU

Bilančna vsota slovenskega bančnega sistema je aprila znašala 36,8 mrd EUR in je bila medletno nižja za 3%. Obveznosti bank do grosističnih trgov so bile aprila medletno manjše za skoraj petino, medtem ko je višina vlog nebančnega sektorja v bančnem sistemu primerljiva z lansko.

Aprila so bila posojila nefinančnim družbam medletno nižja za dobrih 11%. Posojila gospodinjstvom ohranjajo pozitivno rast, ki se je v zadnjih mesecih nekoliko okrepila, na 1% medletno. K temu prispeva postopna krepitev stanovanjskih posojil, ki je aprila dosegla 2% medletno rast in krepitev potrošniških posojil, katerih medletna rast je po večletni negativni rasti aprila prešla v pozitivno.

Pozitivna dinamika vlog gospodinjstev se je aprila še izboljšala, na 4,7%. Obseg vlog se je v prvih štirih mesecih leta povečal za 359 mio EUR. Močno znižane ravni obrestnih mer imajo za posledico, da se letos pri gospodinjstvih povečujejo le vpogledne vloge

Kakovost kreditnega portfelja bank se nadalje izboljšuje. Delež in obseg terjatev v zamudi nad 90 dni sta se v prvih štirih mesecih 2016 znižala. Delež se je znižal na 8%, kar je za 2 odstotni točki manj kot konec leta 2015. Po metodologiji Evropskega bančnega organa znaša 10,8% (zadnji razpoložljivi četrletni podatek).

Bruto dohodek bank v prvih štirih mesecih 2016 je bil za 5,1% nižji od primerljivega lanskega, k čemur prispeva predvsem nadaljnje zniževanje neto obrestnih prihodkov. Banke še naprej zmanjšujejo operativne stroške. Tudi aprila so banke nadaljevale s sproščanjem oslabitev in rezervacij, kar je prispevalo k solidnemu dobičku pred obdavčitvijo, ki je letos do konca aprila znašal 192 mio EUR.

KAZALO

1. Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	1
2. Obrestne mere bank	3
3. Kakovost terjatev bank	5

1. GLAVNE ZNAČILNOSTI IN IZKAZI POSLOVANJA BANK*

Tabela 1: Aktiva in pasiva bank, stanje 30. aprila 2016

BILANCA STANJA	Stanje		Struktura		Stanje		Struktura		Prir. v mio EUR		Rasti v %	
	dec.08	v %	dec.15	v %	apr.16	v %	v apr.16	v 2016	v apr.16	medletno		
<i>Stanja v mio EUR; rasti v %</i>												
Aktiva	47.948	100,0	37.383	100,0	36.823	100,0	-215,7	-560,0	-0,6	-3,0		
Denar v blagajni in stanje na računih pri CB in vpogl. vloge pri bankah*	1.250	2,6	3.310	8,9	3.529	9,6	23,2	218,2	0,7	3,3		
Kredit	37.823	78,9	23.434	62,7	23.076	62,7	42,3	-357,4	0,2	-6,1		
a) Bankam	4.101	8,6	2.623	7,0	2.545	6,9	48,3	-78,7	1,9	1,6		
banke doma	2.673	5,6	1.167	3,1	1.075	2,9	-19,5	-91,9	-1,8	-23,8		
banke tujina	1.428	3,0	1.407	3,8	1.418	3,9	67,2	11,5	5,0	35,2		
banke kratkoročno	2.056	4,3	1.429	3,8	1.413	3,8	41,1	-15,9	3,0	37,1		
banke dolgoročno	2.046	4,3	1.195	3,2	1.132	3,1	7,2	-62,8	0,6	-23,2		
banke v domači valuti	3.718	7,8	2.366	6,3	2.204	6,0	-40,7	-161,8	-1,8	2,2		
banke doma v tuji valuti	382	0,8	257	0,7	340	0,9	89,0	83,0	35,4	-1,7		
b) Nebančnemu sektorju	33.718	70,3	20.275	54,2	19.969	54,2	-25,0	-306,4	-0,1	-5,8		
od tega nefinančnim družbam	20.260	42,3	8.193	21,9	8.015	21,8	50,3	-178,4	0,6	-11,3		
gospodinjstvom	7.558	15,8	8.429	22,5	8.459	23,0	36,6	30,7	0,4	1,0		
državi	506	1,1	1.904	5,1	1.853	5,0	-16,7	-50,4	-0,9	4,9		
drugim fin. org.	2.829	5,9	770	2,1	736	2,0	-70,9	-33,9	-8,8	-8,0		
tujcem	2.515	5,2	949	2,5	874	2,4	-24,1	-74,1	-2,7	-26,5		
c) Dolžniški vredn. papirji in druga finan. sredstva iz skupine kred. i	0	0,0	535	1,4	563	1,5	19,0	27,8	3,5	-34,3		
Finančna sredstva skupaj/VP	7.327	15,3	9.311	24,9	8.974	24,4	-279,3	-337,2	-3,0	2,9		
Finančna sredstva namenjena trgovanju	1.177	2,5	330	0,9	355	1,0	-39,3	24,7	-10,0	38,1		
od tega dolžniški vrednostni papirji	571	1,2	256	0,7	276	0,7	-11,3	20,1	-3,9	72,8		
... vrednostni papirji (VP) države	56	0,1	103	0,3	128	0,3	-11,3	25,3	-8,1	-4,4		
Fin. sredst. pripozn. po poš. vredn. skozi izkaz posl. izida	187	0,4	111	0,3	101	0,3	-15,7	-9,2	-13,4	-47,2		
od tega dolžniški vrednostni papirji	163	0,3	90	0,2	82	0,2	-15,0	-8,0	-15,5	-50,6		
... vrednostni papirji (VP) države	0	0,0	80	0,2	74	0,2	-15,0	-6,0	-16,8	-32,1		
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	4.552	9,5	7.420	19,8	7.286	19,8	-187,1	-133,7	-2,5	6,9		
od tega dolžniški vrednostni papirji	4.318	9,0	7.115	19,0	6.995	19,0	-186,1	-119,9	-2,6	7,4		
... vrednostni papirji (VP) države	2.875	6,0	5.677	15,2	5.533	15,0	-198,3	-143,8	-3,5	-0,6		
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	1.411	2,9	1.450	3,9	1.231	3,3	-37,1	-219,0	-2,9	-15,3		
od tega dolžniški vrednostni papirji	1.411	2,9	1.450	3,9	1.231	3,3	-37,1	-219,0	-2,9	-15,3		
... vrednostni papirji (VP) države	1.178	2,5	1.367	3,7	1.151	3,1	-46,7	-216,3	-3,9	-14,7		
Dolgoročne naložbe v kapital družb v skupini	627	1,3	493	1,3	503	1,4	0,0	10,3	0,0	-4,7		
Ostalo	920	1,9	835	2,2	741	2,0	-1,8	-94,0	-0,2	-1,3		
Pasiva	47.948	100,0	37.383	100,0	36.823	100,0	-215,7	-560,0	-0,6	-3,0		
FO, merjene po odplačni vrednosti (vloge)**	41.453	86,5	32.402	86,7	864	2,3	-199,3	-763,6	-0,6	-3,8		
a) Fin. obveznosti do Evrosistema*	1.229	2,6	903	2,4	31.639	85,9	-43,9	-38,6	-4,8	-2,0		
b) Obveznosti do bank	17.726	37,0	4.754	12,7	4.416	12,0	-34,7	-338,0	-0,8	-20,3		
od tega do domačih bank	2.065	4,3	1.230	3,3	1.110	3,0	-32,7	-119,9	-2,9	-24,1		
od tega do tujih bank	15.656	32,7	3.525	9,4	3.307	9,0	-2,0	-218,1	-0,1	-19,0		
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	20.883	43,6	25.140	67,2	25.024	68,0	-108,4	-115,6	-0,4	0,5		
od tega do nefinančnih družb (podjetij)	3.728	7,8	5.308	14,2	5.349	14,5	35,1	40,9	0,7	16,2		
gospodinjstev	13.407	28,0	15.561	41,6	15.910	43,2	31,2	349,1	0,2	4,7		
države	1.879	3,9	2.099	5,6	1.549	4,2	-110,0	-550,1	-6,6	-45,3		
drugih finančnih organizacij	1.065	2,2	1.059	2,8	1.133	3,1	-65,7	73,7	-5,5	0,2		
tujcem	475	1,0	784	2,1	747	2,0	-2,9	-37,2	-0,4	-9,4		
d) Dolžniški vrednostni papirji	1.276	2,7	1.133	3,0	841	2,3	8,6	-292,0	1,0	-21,2		
e) Podrejene obveznosti	1.568	3,3	259	0,7	230	0,6	0,5	-29,5	0,2	-8,1		
f) Druge finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	0	0,0	213	0,6	263	0,7	-21,4	50,2	-7,5	9,8		
FO, vez. na fin. sred. brez pog. za odpr. pripozn.***	442	0,9	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
tuje banke	442	0,9	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
Rezervacije	176	0,4	333	0,9	311	0,8	-5,3	-21,8	-1,7	-19,5		
Kapital	4.010	8,4	4.394	11,8	4.615	12,5	29,4	220,8	0,6	4,9		
Ostalo	638	1,3	254	0,7	259	0,7	-40,5	4,6	-13,5	-16,8		
BILANČNA VSOTA	47.948	100,0	37.383	100,0	36.823	100,0	-215,7	-560,0	-0,6	-3,0		

Opombe: * Kategorija "Denar v blagajni, računi pri CB in vpogledne vloge pri bankah" je prevedena na novo veljavno rekapitulacijo le po letu 2011.

** FO merjene po odplačni vrednosti skupaj do leta 2011 ne zajemajo obveznosti do centralne banke.

*** FO, vez. na fin. sred. brez pog. za odpr. pripozn., ki so po novi rekapitulac. zajete pod obv. po odplačni vrednosti so za leto 2008 v tabeli zaradi zapiranja bilance.

* Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski zmanjšani za popravke vrednosti) ter ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 2: Izkaz poslovnega izida 2014, 2015 in 2016

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	2014	Strukt.	2015	Strukt.	2015	Strukt.	2016	Strukt.	Medl. rast.
	v mio EUR; rasti v %	v %	v %	v %	jan.-apr.	v %	jan.-apr.	v %	apr.16/apr.15
Prihodki od obresti	1.327,9		1.031,6		372,3		292,6		-21,4
Odhodki od obresti	495,7		286,0		117,2		60,3		-48,5
Čiste obresti	832,2	67,6	745,6	64,4	255,2	63,4	232,3	60,8	-9,0
Neobrestni prihodki	398,7	32,4	411,9	35,6	147,1	36,6	149,7	39,2	1,7
od tega neto opravnine	346,3	28,1	335,7	29,0	111,7	27,8	105,2	27,5	-5,8
od tega čisti dobički/izgube iz FS in obvez. namenjenih trgovanju	7,2	0,6	-11,9	-1,0	-29,8	-7,4	3,5	0,9	...
Bruto dohodek	1.230,9	100,0	1.157,6	100,0	402,3	100,0	382,0	100,0	-5,1
Operativni stroški	686,9	55,8	686,0	59,3	219,4	54,5	212,6	55,7	-3,1
Neto oslabitve in rezervacije	650,1	52,8	313,3	27,1	59,6	14,8	-22,9	-6,0	-138,4
od tega neto oslabitve FS mer.po odplač.vred.in rezervacije	524,4	42,6	222,1	19,2	34,8	8,7	-21,5	-5,6	-161,6
Dobiček pred obdavčitvijo	-106,1	-8,6	158,3	13,7	123,3	30,7	192,3	50,3	55,9
Davki	-8,0		-43,0		-13,1		-21,1		...
Dobiček po obdavčitvi	-114,1		115,3		110,3		171,2		...

Tabela 3: Nekateri kazalci poslovanja (v %)

v %	Obdobje				
	2013	2014	2015	2015 jan.-apr	2016 jan.-apr
Profitabilnost					
Marža finančnega posredništva*	2,44	3,10	3,05	3,21	3,13
Donosnost aktive pred obd. (ROA)	-7,70	-0,27	0,42	0,98	1,57
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	-100,00	-2,69	3,63	8,95	13,45
Obrestna marža na obrestonosno aktivo	1,67	2,18	2,06	2,12	2,00
Neto neobrestni prihodki/oper. stroški	53,14	58,05	60,05	67,06	70,42
Stroški poslovanja					
Stroški dela/povp. aktiva	0,86	0,92	0,97	0,95	0,97
Drugi stroški/povp. aktiva	0,76	0,81	0,84	0,77	0,74
Kvaliteta aktive					
Oslabitve finančnih sredstev merjenih po odplačni vrednosti/Bruto aktiva	10,72	8,98	7,84	9,16	6,83

*Bruto dohodek/povp. akt.**

2. OBRESTNE MERE BANK

Slika 1: Primerjava slovenskih obrestnih mer za nova posojila z obrestnimi merami v evroobmočju v odstotkih¹

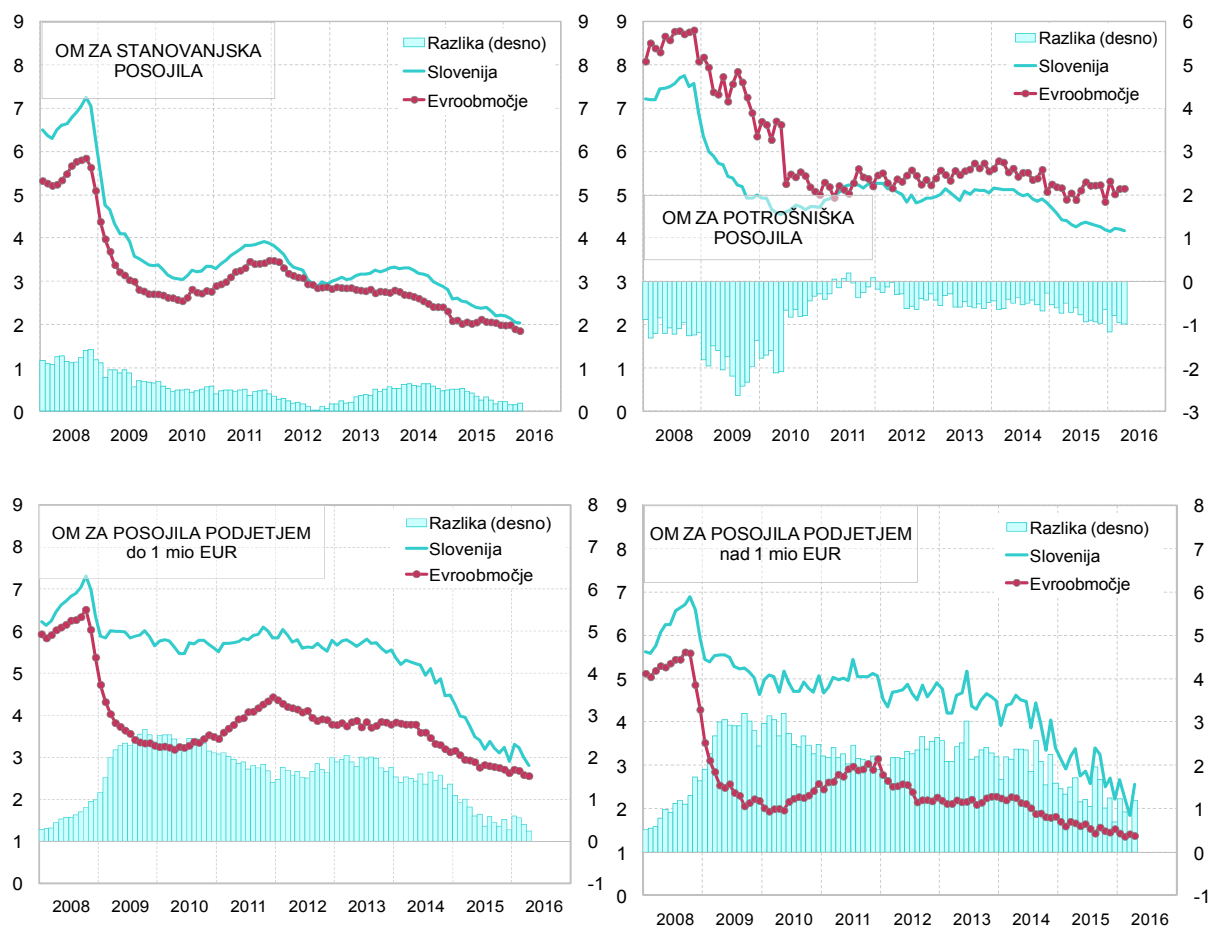

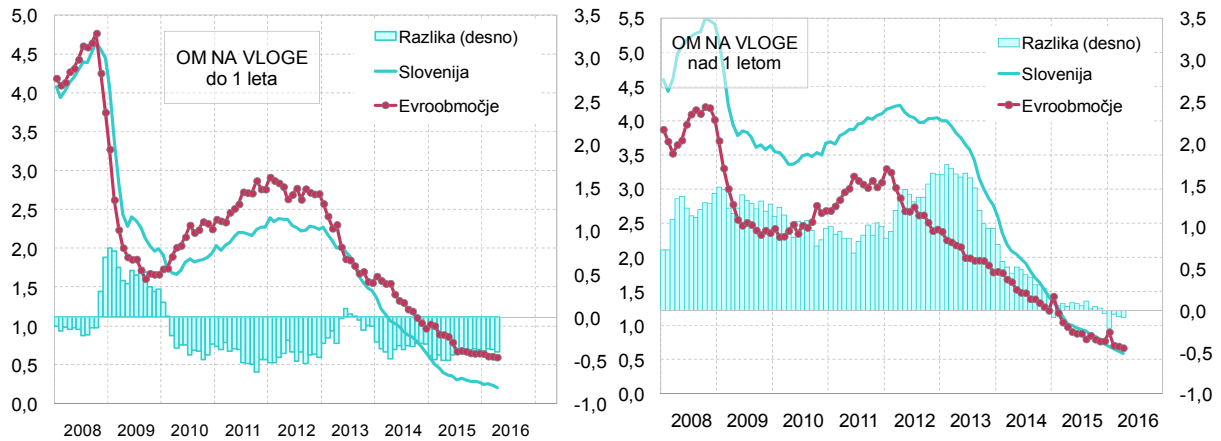
Tabela 4: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju v odstotkih

Obrestna mera ECB	Posojila ¹								Vloge gospodinjstev				
	Gospodinjstvom				Podjetjem				do 1 leta		nad 1 letom		
	Stanovajska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR		EMU	SLO	EMU	SLO	
dec.08	2,50	5,1	6,3	8,1	6,9	5,4	6,4	4,3	5,9	3,8	4,4	4,0	5,4
dec.09	1,00	2,7	3,4	6,3	5,0	3,3	5,6	2,2	4,6	1,7	2,0	2,4	3,6
dec.10	1,00	2,8	3,3	5,1	4,7	3,5	5,6	2,6	5,1	2,3	1,9	2,7	3,7
dec.11	1,00	3,5	3,9	5,2	5,3	4,4	5,8	3,2	5,1	2,8	2,3	3,1	4,1
dec.12	0,75	2,9	2,9	5,2	4,9	3,8	5,8	2,3	4,9	2,7	2,2	2,4	4,0
dec.13	0,25	2,8	3,3	5,5	5,1	3,8	5,5	2,3	4,5	1,6	1,5	1,8	2,8
dec.14	0,05	2,4	2,9	5,1	4,8	3,1	4,5	1,8	3,4	1,0	0,7	1,2	1,4
jan.15	0,05	2,3	2,8	5,2	4,7	3,2	4,3	1,7	3,2	1,0	0,6	1,4	1,3
feb.15	0,05	2,1	2,6	5,2	4,6	3,1	4,0	1,6	2,9	1,0	0,5	1,2	1,2
mar.15	0,05	2,1	2,6	5,2	4,4	2,9	4,0	1,7	3,2	0,9	0,5	1,0	1,1
apr.15	0,05	2,0	2,5	4,9	4,4	2,9	3,7	1,7	3,4	0,9	0,4	1,0	1,0
maj.15	0,05	2,1	2,5	5,0	4,3	2,9	3,5	1,6	2,8	0,9	0,4	0,9	1,0
jun.15	0,05	2,0	2,4	4,9	4,3	2,8	3,4	1,6	2,9	0,8	0,4	0,9	1,0
jul.15	0,05	2,1	2,4	5,1	4,3	2,8	3,2	1,5	2,6	0,7	0,3	0,9	0,9
av.g.15	0,05	2,1	2,4	5,3	4,4	2,8	3,4	1,4	3,4	0,7	0,3	0,8	0,9
sep.15	0,05	2,1	2,4	5,2	4,3	2,8	3,2	1,6	3,2	0,7	0,3	0,9	0,9
okt.15	0,05	2,1	2,4	5,2	4,3	2,8	3,1	1,5	2,5	0,7	0,3	0,8	0,8
nov.15	0,05	2,0	2,2	5,2	4,3	2,7	3,2	1,5	2,7	0,6	0,3	0,8	0,8
dec.15	0,05	2,0	2,2	4,8	4,2	2,6	2,9	1,5	2,2	0,7	0,3	0,8	0,7
jan.16	0,05	2,0	2,2	5,3	4,2	2,7	3,3	1,4	2,7	0,6	0,2	0,9	0,7
feb.16	0,05	2,0	2,1	5,0	4,2	2,7	3,2	1,4	2,3	0,6	0,3	0,7	0,7
mar.16	0,00	1,9	2,1	5,1	4,2	2,6	3,0	1,4	1,9	0,6	0,2	0,7	0,6
apr.16	0,00	1,9	2,0	5,1	4,2	2,6	2,8	1,4	2,6	0,6	0,2	0,7	0,6

Opomba: ¹ Upoštevana so evrska posojila pri katerih je pogodbeno obrestna mera variabilna ali fiksna začetna obrestna mera do enega leta. Od maja 2005 so podatki za Slovenijo metodološko usklajeni z metodologijo ECB, pred tem pa so ocenjeni na podlagi poročila osmih bank.

Vir: Banka Slovenije, ECB

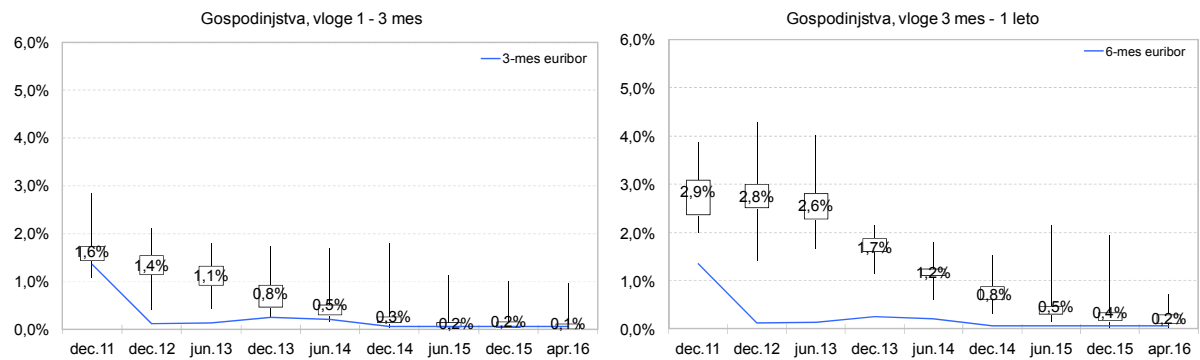
Slika 2: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju za nove vloge gospodinjstev v odstotkih¹

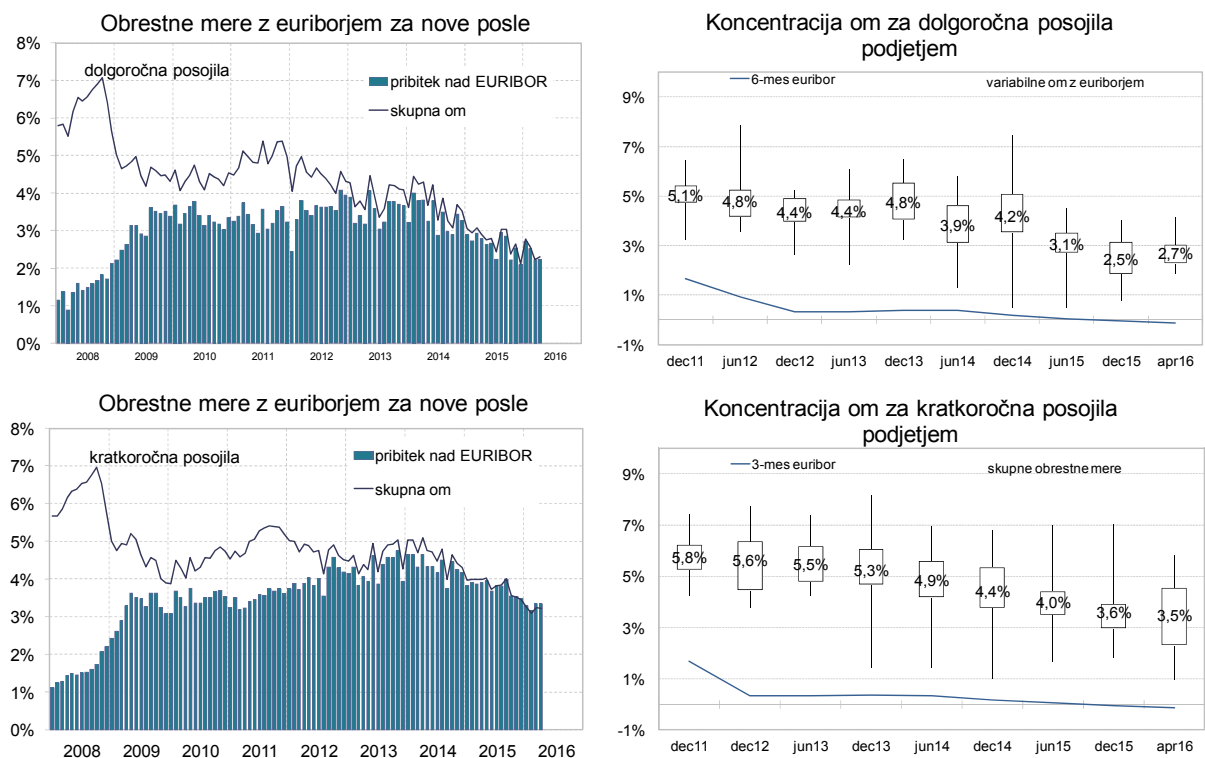
Opomba: ¹ Za Slovenijo so podatki o realiziranih obrestnih merah za vloge na voljo od maja 2005 dalje. Razlika do evroobmočja pred tem datumom je izračunana iz deklariranih obrestnih mer.

Vir: Banka Slovenije, ECB

Slika 3: Razpršenost obrestnih mer za vloge gospodinjstvom

Slika 4: Obrestne mere za posojila podjetjem

3. KAKOVOST TERJATEV BANK

a) Kakovost celotnega kreditnega portfelja - razvrščenih terjatev bank, po kriteriju zamud nad 90 dni

Tabela 6¹: Zamude vseh razvrščenih terjatev pri bankah po skupinah komitentov

	Razvrščene terjatve								Terjatve z zamudami nad 90 dni							
	v mio EUR				v %				v mio EUR				v %			
	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16
Podjetja	14.663	13.507	12.910	12.906	39,1	38,7	38,2	38,2	2.590	2.067	1.638	1.597	17,7	15,4	12,7	12,4
DFO	1.243	1.028	1.003	965	3,3	2,9	3,0	2,9	199	129	74	73	16,0	12,5	7,4	7,6
Gospodinjstva ¹⁾	9.330	9.378	9.347	9.370	24,9	26,8	27,6	27,7	498	444	417	403	5,3	4,7	4,5	4,3
obrniki	722	694	672	667	1,9	2,0	2,0	2,0	119	97	88	81	16,5	14,0	13,0	12,2
prebivalstvo ¹⁾	8.608	8.683	8.675	8.704	23,0	24,8	25,6	25,7	378	347	330	321	4,4	4,0	3,8	3,7
Tujci	5.519	4.709	4.336	3.993	14,7	13,5	12,8	11,8	1.137	805	636	627	20,6	17,1	14,7	15,7
Država	3.411	3.320	3.140	3.088	9,1	9,5	9,3	9,1	24	16	12	4	0,7	0,5	0,4	0,1
Banke in hranilnice	1.960	1.454	1.298	1.294	5,2	4,1	3,8	3,8	0	1	2	2	0,0	0,1	0,2	0,2
Centralna banka	1.306	1.544	1.752	2.162	3,5	4,4	5,2	6,4	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drugo	51	39	38	38	0,1	0,1	0,1	0,1	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	37.484	34.978	33.823	33.817	100,0	100,0	100,0	100,0	4.448	3.461	2.778	2.706	11,9	9,9	8,2	8,0
brez FACTOR BANKE D.D. in PROBANKE D.D.									3.802	2.902			10,5	8,3		

Vir: Banka Slovenije

Tabela 7¹: Zamude razvrščenih terjatev do nefinančnih podjetij pri bankah po dejavnostih

	Znesek razvrščenih terjatev				Znesek razvrščenih terjatev z zamudo nad 90 dni				Delež razvrščenih terjatev z zamudo nad 90 po dejavnosti			
	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16	dec.14	dec.15	mar.16	apr.16
	Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	208	191	180	182	39	29	24	24	19,0	15,2	13,4
Predelovalne dejavnosti	3.986	3.558	3.474	3.467	493	310	271	264	12,4	8,7	7,8	7,6
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1.063	1.118	1.049	1.049	80	39	39	37	7,5	3,5	3,7	3,5
Gradbeništvo	1.524	1.313	1.156	1.162	674	519	334	325	44,2	39,5	28,9	28,0
Trgovina	2.607	2.515	2.454	2.430	489	405	366	351	18,8	16,1	14,9	14,4
Promet in skladiščenje	1.676	1.768	1.608	1.611	58	40	40	40	3,5	2,3	2,5	2,5
Gostinstvo	427	376	365	366	96	89	91	90	22,5	23,6	25,0	24,5
Informacije in komunikacije	483	366	609	629	66	55	47	46	13,8	14,9	7,7	7,4
Finančno posredništvo	238	182	105	118	36	41	16	16	15,2	22,6	14,8	13,2
Poslovanje z nepremičninami	802	717	661	644	251	284	220	225	31,3	39,5	33,3	34,8
Strokovne in druge poslovne dej.	1.322	1.114	970	970	272	231	162	153	20,6	20,7	16,7	15,8
Javne storitve	326	289	277	275	34	27	27	27	10,6	9,3	9,9	9,8
Skupaj	14.662	13.507	12.910	12.904	2.590	2.067	1.638	1.597	17,7	15,3	12,7	12,4

Vir: Banka Slovenije

b) Kakovost terjatev bank po definiciji evropskega bančnega organa (EBA)

	Bruto knjigovodska vrednost izpostavljenosti								
	od tega nedonosna izpostavljenost								
	mio EUR			mio EUR			delež v %		
	jun.15	dec.15	mar.16	jun.15	dec.15	mar.16	jun.15	dec.15	mar.16
Dolžniški instrumenti razen tistih, ki niso namenjeni trgovanju	36.552	36.399	36.220	5.523	4.380	4.196	15,1	12,0	11,6
od tega krediti in druga finančna sred.	27.724	27.350	27.267	5.523	4.380	4.195	19,9	16,0	15,4
Zunajbilančne izpostavljenosti	5.449	5.607	5.572	417	347	331	7,6	6,2	5,9
Skupaj	42.001	42.006	41.793	5.939	4.728	4.527	14,1	11,3	10,8

Opomba: ¹Podatki o zamudah od maja 2012 dalje so poročani po spremenjenem Navodilu za izvajanje Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic, po katerem se kot obveznost v zamudi šteje vsota vseh zapadlih obveznosti dolžnika do banke najkasneje, ko ta presega 2% črpane izpostavljenosti do tega dolžnika ali 50.000 EUR, vendar ni manjša kot 200 EUR.